

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Bc. Mgr. Jany Satrapové a JUDr. Petra Černého, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Péče v Německu, s. r. o.**, IČO: 247 43 534, (dříve ANTHOZA, s. r. o.),
se sídlem Primátorská 296/38, 180 00 Praha 8,
zastoupená daňovým poradcem Ing. Janem Matějkou,
se sídlem Vítězslava Háalka 1630, 415 01 Teplice,

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Lounech**,
se sídlem Rybalkova 2376, 400 68 Louny,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasně podanou žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného ve smyslu ust. § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), prostřednictvím svého zástupce domáhala, aby soud vydal rozsudek, v němž by určil, že opatření rozsáhlého souboru informací o podnikání

žalobkyně, ke kterému Finanční Úřad pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Lounech, přistoupil při místním šetření na provozovně žalobkyně dne 12. 9. 2017, bylo nezákonným zásahem. Současně se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost uhradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že dne 12. 9. 2017 bylo u ní v provozovně žalovaným provedeno místní šetření, o kterém byl sepsán protokol č. j. 2057923/17/2509-60563-506553, dle kterého bylo předmětem místního šetření pod bodem 1) předložení dokladů požadovaných žalovaným ve výzvě k odstranění pochybností u daně z přidané hodnoty za zdaňovací období červen 2017 a dále pod bodem 2) vyhledávací činnost na uskutečněná plnění za období leden – prosinec 2015, leden – prosinec 2016 a leden – květen 2017. K činnosti zmíněné pod bodem 2) byla žalobkyně vyzvána k předložení dokladů k plněním uskutečněným žalobkyní v uvedených obdobích a také k předložení evidence pro daňové účely dle ust. § 100 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), a to za únor 2015 – listopad 2015, leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017. Jako důvod požadavku na předložení dokladů a evidencí v tak značném rozsahu žalovaný uvedl, že doklady za uskutečněná plnění požaduje předložit za účelem zjištění skutečnosti, zda všechna plnění, která jsou vykázána v daňových přiznáních za výše uvedená zdaňovací období, se týkají předmětu plnění tvrzeného žalobkyní, což je domácí péče o seniory v jiném členském státě EU.
3. Žalobkyně požadavku žalovaného na místě vyhověla, avšak podala proti němu stížnost dle ust. § 261 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Podle názoru žalobkyně z vyjádření žalovaného zcela jednoznačně vyplynulo, že cílem požadavku žalovaného bylo prověřování údajů o uskutečněných plněních žalobkyní v celkem 29 zdaňovacích obdobích k dani přidané hodnoty, přičemž v případě některých období probíhají nebo probíhala daňová řízení. Z tohoto důvodu bylo tedy na místě užití institutu daňové kontroly, a tudíž provedené místní šetření představuje obcházení daňové kontroly žalovaným. Žalovaný tímto vybočil ze zákonných mezí vyhledávací činnosti ve smyslu právního názoru Nejvyššího správního soudu obsaženého v rozsudku ze dne 31. 5. 2017, č. j. 4 Afs 14/2017-36. Žalovaný však o stížnosti žalobkyně rozhodl vyrozuměním o výsledku šetření dne 20. 9. 2017, ve kterém stížnost shledal nedůvodnou.
4. Žalobkyně žádostí ze dne 8. 10. 2017 na základě ust. § 261 odst. 6 daňového řádu požádala nadřízeného správce daně o prošetření způsobu vyřízení její stížnosti. Nadřízený správce daně vydal dne 8. 1. 2018 vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti ovšem tak, že žádost žalobkyně shledal rovněž nedůvodnou s tím, že na zde řešený případ nedopadá stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2011, sp. zn. Pl. ÚS – st. 33/11, ani nález Ústavního soudu ze dne 6. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 32/15.
5. Podle názoru žalobkyně je opatření tak rozsáhlého souboru informací o podnikání žalobkyně, ke kterému žalovaný přistoupil při místním šetření na provozovně žalobkyně dne 12. 9. 2017, nezákonným zásahem ve smyslu ust. § 82 s. ř. s. z důvodu, že odporuje čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, neboť každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Omezení práva na informační sebeurčení je možné pouze při uplatnění principu

proporcionality. Žalobkyně byla toho názoru, že opatření informací žalovaným ve výše uvedeném rozsahu v provedeném testu proporcionality neobstojí, neboť k obstarání informací sloužících k naplnění veřejného zájmu na výběru daní bylo možné použít mírnějšího omezení ústavního práva žalobkyně. Dále žalovaný přistoupil ke dni podání žaloby k prověřování daňových tvrzení žalobkyně za zdaňovací období leden – únor 2015, duben – srpen 2015, listopad – prosinec 2015, květen 2016, prosinec 2016 a červen 2017. Na zbývající informace za březen 2015, září – říjen 2015, leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017 žalovaný k prověřování daňových tvrzení žalobkyně žádný daňovým řádem aprobovaný způsob doposud nevyužil. Jedná se přitom o informace značného rozsahu, poskytující komplexní obraz o ekonomické činnosti žalobkyně. Nelze ani tvrdit, že žalovaný požadované informace potřeboval za účelem případného vydání výzvy k odstranění pochybností, neboť dle ust. § 89 odst. 4 daňového řádu platí, že pokud vyplývá z podaného řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení, že daňovému subjektu má vzniknout daňový odpočet, vydá správce daně v případě pochybností výzvu k odstranění pochybností do 30 dnů ode dne, kdy bylo takovéto podání učiněno, nejdříve však od posledního dne lhůty stanovené pro podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení. Jelikož ve všech uvedených zdaňovacích obdobích žalobkyně vykazala nadměrný odpočet, v době provádění místního šetření lhůta již marně uplynula, a žalovaný byl tudíž oprávněn prověřovat daňová tvrzení žalobkyně pouze prostřednictvím daňové kontroly.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k námitce ohledně vyhledávací činnosti spočívající ve výzvě žalobkyni k předložení dokladů a evidence pro daňové účely podle ust. § 100 zákona o DPH za zdaňovací období únor 2015, říjen – listopad 2015, leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017 v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že dle ust. § 101 daňového řádu správce daně ukládá povinnosti nebo přiznává práva, a nebo prohlašuje práva a povinnosti stanovené zákonem, rozhodnutím. V rámci místního šetření nebylo žalovaným vydáno žádné rozhodnutí, kterým by žalovaný vyzýval žalobkyni k předložení dokladů či evidencí pro daňové účely daně z přidané hodnoty dle ust. § 100 zákona o DPH.
7. Dále k tvrzení žalobkyně, že opatření informací žalovaným v uvedeném rozsahu neobstojí v provedeném testu proporcionality z důvodu, že bylo možné za tímto účelem použít mírnějších omezení ústavního práva, žalovaný podotkl, že žalovaný provedením místního šetření postupoval plně v souladu s ust. § 78 daňového řádu, když za účelem získání informací v uvedeném rozsahu použil institut vyhledávací činnosti. Naopak svým postupem šetřil práva žalobkyně, když případné zahájení daňové kontroly by zasahovalo do práv žalobkyně ve větším rozsahu než provedené místní šetření.
8. K tvrzení žalobkyně, že žalovaný si vyžádal uvedené informace za účelem prověřování tvrzení žalobkyně k dani z přidané hodnoty, když žalovaný přistoupil k prověřování daňových tvrzení žalobkyně za zdaňovací období leden – únor 2015, duben – srpen 2015, listopad – prosinec 2015, květen 2016, prosinec 2016 a červen 2017 (tedy zbývající informace za zdaňovací období březen 2015, září – říjen 2015, leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017 si měl žalovaný vyžádat v rozporu s daňovým řádem aprobovaným způsobem, měl tak učinit postupem k odstranění pochybností, nebo pomocí daňové kontroly), žalovaný uvedl, že žádné ustanovení daňového řádu neuvádí povinnost správce daně zahájit daňovou kontrolu nebo postup k odstranění pochybností na základě

informací získaných v rámci místního šetření, resp. vyhledávací činnosti. Tvrzení žalobkyně, že žalovaný v rámci místního šetření získal komplexní obraz o ekonomické činnosti žalobkyně je nepravdivé, neboť žalovaný v rámci prováděného místního šetření nepožadoval po žalobkyni předložit kompletní účetnictví, což je zřejmé z výše uvedeného protokolu o místním šetření.

9. Dále žalovaný uvedl, že žalobkyně uvádí nepravdivé informace, když tvrdí, že za zdaňovací období září – říjen 2015 nedošlo k prověřování daňových tvrzení žalobkyně žalovaným, neboť za tato zdaňovací období probíhá daňová kontrola daně z přidané hodnoty. Z protokolu o místním šetření navíc vyplývá, že žalobkyně předložila žalovanému pouze daňové doklady za zdaňovací období leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017, a to pouze ty doklady, vztahující se k uskutečněným plněním, kterými byly služby domácí péče poskytované osobám nepovinným k dani v jiném členském státě, konkrétně v Německu. Byly tedy vyžadovány pouze doklady vztahující se k části jím uskutečňovaným plněním. Žalovaný v rámci místního šetření neprovéřoval daňová tvrzení žalobkyně na dani z přidané hodnoty za jednotlivá zdaňovací období, toliko uskutečněná plnění týkající se žalobkyní poskytovaných služeb osobám nepovinným k dani v jiném členském státě, zde konkrétně v Německu.
10. Ohledně tvrzení žalobkyně, že obstarávání informací žalovaným nebylo nijak potřebné k prověřování daňových tvrzení žalobkyně za uvedená zdaňovací období, a tudíž nemohlo žádným způsobem přispět k naplnění veřejného zájmu na výběru daní, žalovaný uvedl, že nemůže posoudit, jakým způsobem a kdy budou informace získané v rámci místního šetření žalovaným použity při případném doměření daně, a to i z důvodu, že doposud neuplynula lhůta pro stanovení daně daná ust. § 148 daňového řádu. Získávání a vyhledávání důkazních prostředků za účelem shromažďování informace týkajících se daňových povinností daňových subjektů neohrožuje svobodu a demokracii, jak tvrdí žalobkyně, neboť daňové řízení je neveřejné. Úřední osoby zúčastněné na správě daně jsou vázány povinností mlčenlivosti dle ust. § 52 daňového řádu, přičemž v případě jejího porušení jsou v daňovém řádu stanoveny pokuty dle ust. § 246 daňového řádu.
11. Konečně žalovaný uvedl, že daň může být doměřena nejen na základě výsledku daňové kontroly, neboť ust. § 145 odst. 2 daňového řádu stanoví, že správce daně může vyzvat daňový subjekt k podání dodatečného daňového tvrzení, zjistí-li nové skutečnosti nebo důkazy mimo daňovou kontrolu, na jejichž základě lze důvodně předpokládat, že daň bude doměřena. Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

12. V následně učiněné replice k vyjádření žalovaného k žalobě žalobkyně uvedla, že má za nepochybné, že při místním šetření dne 12. 9. 2017 žalovaný požadoval po žalobkyni předložení daňových dokladů ke všem plněním uskutečněným žalobkyní v celkem 29 zdaňovacích obdobích. Žalovaný sice argumentoval tím, že v rámci místního šetření nevydal žádné rozhodnutí ve smyslu ust. § 101 daňového řádu, kterým by žalobkyni vyzval k předložení uvedených písemností, avšak žalovaný neuvedl, jaký důsledek z toho podle jeho názoru vyplývá. Pokud žalovaný svým vyjádřením myslel, že vlastně žádné doklady po žalobkyni nepožadoval, je tento závěr v rozporu nejen se zavedenou správní praxí, ale také s ust. § 81 daňového řádu, které přiznává správci daně mnoho práv a povinností, které konzumuje přímo bez toho, aby o nich vydával samostatná rozhodnutí.

Dále žalobkyně uvedla, že pokud vyhledávací činností žalovaný šetřil práva žalobkyně, neboť případným zahájením daňové kontroly by zasahoval do práv žalobkyně ve větším rozsahu než provedeným šetřením, tak žalovaný neuvedl, jaká práva žalobkyně má na mysli. Podle názoru žalobkyně správce daně není oprávněn shromažďovat větší množství informací o daňových subjektech, než je nezbytně nutné pro výkon správy daní. Žalobkyně setrvala na přesvědčení, že informace požadované žalovaným umožňují vytvoření poměrně komplexního obrazu o ekonomické činnosti žalobkyně. Konečně žalobkyně doplnila, že v žalobě uvedla nepravdivá tvrzení, že žalovaný doposud nepřistoupil k prověřování daňových povinností žalobkyně za zdaňovací období září a říjen 2015. V době provádění místního šetření probíhala u žalobkyně daňová kontrola za uvedená zdaňovací období zahájená dne 16. 6. 2016. V době provádění místního šetření však měl žalovaný doklady za uvedená zdaňovací období již k dispozici.

Ústní jednání soudu

13. Při ústním jednání před soudem konaném dne 18. 12. 2019 zástupce žalobkyně setrval na žalobních námitkách. Především zdůraznil, že důvodnost žaloby nadále dovozuje i s ohledem na závěry obsažené v rozsudku NSS ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 4 Afs 14/2017, ovšem vyjma úvah tohoto soudu ohledně nutnosti vést boj proti daňovým podvodům. Dále uvedl, že v předmětné věci zcela evidentně došlo k zásahu do veřejného subjektivního práva žalobkyně, a to jejího práva na informační sebeurčení ve smyslu závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2019, sp. zn. 7 Afs 287/2018. Dále zdůraznil, že důvodnost žaloby dokládá i fakt, že ze strany správce daně nikdy nebyla zahájena daňová kontrola u žalobkyně za období, o které se zajímal žalovaný při místním šetření. Dokud žalovaný nevysvětlí, co udělal se získanými informacemi z místního šetření, bude žalobkyně přesvědčena o důvodnosti předmětné žaloby, když získané informace z místního šetření obsahovaly řadu citlivých informací vzhledem k tomu, k jaké ekonomické činnosti žalobkyně se vztahovaly.
14. Při téže ústním jednání před soudem pověřený pracovník žalovaného navrhoval odmítnutí žaloby pro opožděnost, popř. její zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. K věci uvedl, že žalobkyní rozporovaná vyhledávací činnost v podobě namítaného místního šetření byla žalovaným realizována v úzkém výseku, neboť žalovaný se výhradně zajímal o ekonomickou činnost žalobkyně v podobě poskytování služeb seniorům v Německu, a to s ohledem na skutečnost, že žalobkyně opakovaně vykazovala ve svém daňovém přiznání na řádku 50 zdanitelná plnění se stále stejnými důvody ohledně její daňové povinnosti. Dále uvedl, že žalobkyně nesprávně argumentuje článkem 10 Listiny základních práv a svobod, neboť tato listina se týká výhradně fyzických osob a nikoliv právnických osob. Dále uvedl, že trvá na tom, že časový rozsah rozporovaného místního šetření byl krátký, jak plyne z protokolu o tomto místním šetření, neboť místní šetření trvalo cca jen 2 hod. a 15 min. Trval na tom, že dané místní šetření mělo zákonný rámec. Závěrem podotkl, že správce daně může uskutečňovat vyhledávací činnost před, v průběhu, i po ukončení daňové kontroly.

Posouzení věci soudem

15. Podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem rozhoduje na základě skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí;

rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. V ust. § 87 odst. 2 s. ř. s. je pak zakotveno, že soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Žalovaným je pak podle ust. § 83 s. ř. s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení zásah provedl.

16. V daném případě krajský soud neshledal, že by žaloba, jíž se žalobkyně domáhala určení, že výše nastíněný postup žalovaného byl nezákonným zásahem, byla v některé své části nepřípustná ve smyslu ust. § 85 s. ř. s. Při učinění tohoto závěru soud vycházel ze závěrů obsažených v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017-42, které je publikováno ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 3686/2018 a také na www.nssoud.cz, kdy bylo vysloveno, že „Podání žaloby, kterou se žalobce domáhá pouze určení, že zásah byl nezákonný, není podmíněno vyčerpáním jiných právních prostředků ochrany nebo nápravy před správním orgánem ve smyslu § 85 s. ř. s. Subjektivní lhůta pro podání žaloby běží od okamžiku, kdy se do sféry žalobce dostanou takové informace, na jejichž základě mohl seznat, v čem jednání veřejné správy, jež má být nezákonným zásahem spočívá a že je zaměřeno proti němu. II. Stížnost ani žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dle § 261 daňového řádu není jiným právním prostředkem ochrany nebo nápravy ve smyslu § 85 s. ř. s., který je nutno před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správce daně vyčerpat. Případné podání takové stížnosti nemá vliv na běh subjektivní lhůty pro podání žaloby.“ Zároveň v tomto rozsudku rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dovodil, že pokud závěr o tom, že vyčerpání stížnosti dle ust. § 261 odst. 1 a odst. 6 daňového řádu nemá vliv na běh subjektivní lhůty k podání zásahové žaloby, by byl k tíži daňového subjektu jakožto účastníka řízení v rámci projednávání zásahové žaloby před správním soudem, tak nelze připustit takovéto případné retrospektivní účinky v neprospěch tohoto účastníka řízení, jinak by mu bylo odňato právo na přístup k soudu, což byl i případ žalobkyně. Bylo tomu tak proto, že daný judikát rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017-42, byl vydán až po podání stížnosti (dne 12. 9. 2017) a následném podání žádosti o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dle § 261 daňového řádu (dne 8. 10. 2017) ze strany žalobkyně, kdy žalovaná strana o nedůvodnosti těchto podání žalobkyně vyrozuměla s konečnou platností až dne 8. 1. 2018 a žalobkyně podala předmětnou žalobu dne 28. 2. 2018, čili ve lhůtě 2 měsíců ve smyslu ust. § 84 odst. 1 s. ř. s. od tohoto konečného vyrozumění. Z tohoto důvodu krajský soud v předmětné věci bez dalšího vycházel z toho, že předmětná určovací zásahová žaloba byla podána včas a je meritorně projednatelná a nepřikročil k jejímu odmítnutí pro opožděnost, jak se eventuálně navrhoval pověřený pracovních žalovaného při ústním jednání. Soud pak v rámci své meritorní rozhodovací činnosti vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
17. V rámci meritorního posouzení žaloby se soud neztotožnil s názorem žalobkyně o tom, že opatření rozsáhlého souboru informací o podnikání žalobkyně, ke kterému Finanční úřad pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Lounech, přistoupil při místním šetření na provozovně žalobkyně dne 12. 9. 2017, bylo nezákonným zásahem.
18. Z protokolu o zahájení daňové kontroly Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územního pracoviště v Lounech ze dne 16. 6. 2016, č. j. 1575234/16/2509-60563-506551, soud zjistil,

že žalovaný u žalobkyně zahájil dne 16. 6. 2016 daňovou kontrolu u daně z přidané hodnoty dle § 87 odst. 1 daňového řádu za prosinec 2015. Kontrolu u daně z přidané hodnoty pak žalovaný ve smyslu ust. § 85 odst. 4 daňového řádu přípustně rozšířil i na zdaňovací období měsíců ledna – listopadu 2015, čili nejednalo se stále o období, o které se žalovaný zajímal v rámci žalobkyní rozporovaného místního šetření ze dne 12. 9. 2017.

19. Z protokolu o místním šetření Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územního pracoviště v Lounech, ze dne 12. 9. 2017, č. j. 2057923/17/2509-60563-506553, totiž bezpečně vyplynulo, že v rámci tohoto místního šetření žalobkyně k výzvě žalovaného předložila kopie vystavených dokladů za období leden – květen 2017, leden – prosinec 2016, dále doklady za přijatá plnění od dodavatele V. F. v německém jazyce. Žalovaný požadoval také daňové doklady za plnění uskutečněná v tuzemsku za uvedená zdaňovací období a evidence pro daňové účely DPH za období únor 2015, říjen – listopad 2015, leden – duben 2016, červen – listopad 2016 a leden – květen 2017.
20. Podle ust. § 78 daňového řádu platí, že správce daně vyhledává důkazní prostředky a daňové subjekty a zjišťuje plnění jejich povinnosti při správě daně před zahájením řízení i v jeho průběhu, přičemž v rámci vyhledávací činnosti tak správce daně činí mimo jiné místním šetřením. Dle ust. § 80 odst. 1 daňového řádu v rámci místního šetření správce daně zejména vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů.
21. Pokud žalobkyně tvrdila, že objem souboru informací, který po ní, jako daňovém subjektu, žalovaný, který vystupoval v roli správce daně, požadoval, byl nepřiměřený a svou argumentaci opírala o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. 4 Afs 14/2017-36, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 3604/2017, tak tento názor žalobkyně nelze považovat v této konkrétní situaci za přílehlavý. Nejvyšší správní soud ve výše uvedené věci totiž vyjádřil názor, že pokud správce daně prověřuje plnění daňové povinnosti a tvrzení daňového subjektu v konkrétním zdaňovacím období a vyzývá daňový subjekt k předložení kompletního účetnictví a evidence pro daňové účely pro příslušné zdaňovací období, je povinen zahájit daňovou kontrolu podle ust. § 85 daňového řádu. Ve stejném rozhodnutí však Nejvyšší správní soud rovněž judikoval, že správce daně není oprávněn si neomezeně vybírat mezi těmito postupy. Institut daňové kontroly představuje kvalitativně intenzivnější zásah do práv daňového subjektu. Správce daně v případě místního šetření získává předběžné informace o daňovém subjektu, jež by potom bylo možno využít v daňovém řízení ke stanovení daně. Jedná se o zjišťování podkladových informací, resp. slovy rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2005, č. j. 1 Afs 70/2004-80, který je dostupný na www.nssoud.cz, o tzv. „mapování terénu“.
22. Soud je toho názoru, že žalovaný jakožto správce daně v projednávaném případě postupoval vůči žalobkyni dle nastíněných zákonných premis, neboť po žalobkyni nepožadoval kompletní účetnictví, avšak konkrétní doklady a evidenci pro daňové účely za výše specifikovaná období, přičemž tak činil za účelem zjištění podkladů pro případný, nikoliv však nutně bezprostředně navazující postup k odstranění pochybností nebo zahájení daňové kontroly. Žalovaný tak činil poté, co u žalobkyně zahájil daňovou kontrolu u daně z přidané hodnoty pro zdaňovací období prosinec, leden, únor, duben, květen, červen, červenec, srpen a listopad 2015. Soud má proto z výše uvedených důvodů

za to, že jednání žalovaného nevykazovalo známky obcházení zákona nebo dokonce svévole, nýbrž postupoval v rámci zákonného postupu.

23. Na projednáváný případ přitom nedopadá ani stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2011, sp. zn. Pl. ÚS – st. 33/11, neboť v tomto judikátu vyjádřený názor dopadá na postup správce daně, který zahajuje daňovou kontrolu bez konkrétního podezření. Ústavní soud se zde zabýval otázkou, zda je takový postup z hlediska konkrétních ustanovení Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod ústavně konformní, přičemž Ústavní soud dovodil, že není třeba zakazovat správci daně, aby před zahájením daňové kontroly prováděl vyhledávací činnost.
24. Soud proto neshledal, že by žalovaný vůči žalobkyni postupoval svévolně, nezákonně a přitom i v rozporu se zásadami proporcionality. Žalovaný požadoval konkrétní podklady v rámci svého oprávnění provádět vyhledávací činnost, nepožadoval tak celé účetnictví. Názor žalobkyně, že tímto žalovaný získal „komplexní obraz o ekonomické činnosti žalobkyně“, nelze považovat za argument mající oporu v současné účinné legislativě, judikatorní činnosti správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu nebo doktrinálním poznání uznávaných správněprávních odborníků. Žalobkyně by měla brát v potaz i skutečnost, že zákon správci daně neukládá povinnost zahájit další postup, pokud pro to v rámci vyhledávací činnosti nezjistí dostatečné důvody.
25. Náhled žalovaného na danou problematiku soud pociťuje potřebu korigovat toliko v tom směru, že Listina základních práv a svobod se nevztahuje jen na fyzické osoby, jak argumentoval pověřený pracovník žalovaného při ústním jednání před soudem, nýbrž na každého – čili i právnické osoby včetně žalobkyně. Faktem však zůstává, že právo na informační sebeurčení v případě žalobkyně nebylo nikterak porušeno.
26. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu v mezích uplatněných žalobních námitek za důvodnou, a proto ji v souladu s ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
27. V souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a ani je nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 18. prosince 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu